ਰਾਜਦੀਪ ਘੋਸ਼

ਬਨਾਮ

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 766)

17 ਅਗਸਤ, 2018

ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਅਸਾਮ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ (1 ਸਾਲਾ MBBS/BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ) ਨਿਯਮ, 2017- 7.3(1)(c) ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ। 3(1)(c) ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਟਚਸਟੋਨ 'ਤੇ 3(1)(c) ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਕੀ ਉਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜੋ 3(ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1)(c) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਸਮਝਣਯੋਗ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ 3(1)(c) ਇੱਕ ਸਮਝਯੋਗ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। MBBS/BDS/ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 3(1)(c) ਕਲਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਆਰਟ. 14 ਸਿੱਖਿਆ - - ਦਾਖਲੇ,

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ./ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ./ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਨਿਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਸਖ਼ੇ। ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ। ਸਿਰਫ਼ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 32] [362-ਏ-ਬੀ

2. ਅਸਾਮ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ (1 ਸਾਲਾ MBBS/BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ) ਨਿਯਮ, 2017 ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਏਜੰਸੀ/ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਲਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਪੋਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਰ ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਬਾਹਰੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ/ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਅਣਜਾਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 3(1)(ਸੀ) ਅਸਾਮ ਇੱਕ ਸਮਝਣਯੋਗ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 33] [362-ਸੀ-ਐੱਫ.

3. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਨਿੱਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 341 1362-ਜੀ-ਐੱਚ

4. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਿਹਤਰ ਕੋਚਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ

ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੇਦਖਲੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ-ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35, 36] [363-ਏ-ਡੀ

ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1984) 3 SCC 654: [1984] 3 SCR 942; ਅਨੰਤ ਮਦਾਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1995) 2 SCC 135 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਡਾ: ਏ.ਐਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1980) 2 SCC 768: [1980] 2 SCR 831; ਡੀ.ਪੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਵੀ. ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 SC 334: [1955] SCR 1215 ਕੁਮਾਰੀ ਐਨ. ਵਾਵੁੰਦਾਰਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅੰ. ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1971) 2 SCC 22; ਡਾ: ਏ.ਐਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1980) 2 SCC 768: [1980] 2 SCR 831 ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2003) 11 SCC 146: [2003] 5 Suppl. SCR 152; ਨਿਖਿਲ ਹਿਮਥਾਨੀ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2013) 10 SCC 237: [2013] 14 SCR 23: ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ Ors. (2014) 11 SCC 456 ਮਗਨ ਮਹਿਰੋਤਰਾ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2003) 11 SCC 186; ਡਾ: ਏ.ਐਸ. ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਆਰਐਕਸ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [2018] 3 SCR 517; E.Γ. ਚਿਨਈਆ ਬਨਾਮ ਚਿਨਈਆ ਰਾਜ ਦੇ ਏ.ਪੀ. & Ors. (2005) 1 SCC 394: [2004] 5 Suppl. SCR 972: ਦੀਪਕ ਸਿਹਲ ਬਨਾਮ. ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1989) 2 SCC 145 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ:

[1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 831 - ਪੈਰਾ ਐਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1955] ਐਸਸੀਆਰ 1215 - ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1971) 2 SCC 22 - ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[1984] 3 SCR 942 - ਪੈਰਾ 19 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
(1995) 2 SCC 135 - ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
[1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 831 - ਪੈਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2003] 5 ਸਪਲ. SCR 152 - ਪੈਰਾ 23 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2013] 14 SCR 23 - ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(2014) 11 SCC 456 - ਪੈਰਾ 27 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(2003) 11 SCC 186 - ਪੈਰਾ 27 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2004] 5 ਸਪਲ. SCR 972 - ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(1989) 2 SCC 145 - ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2018] 3 SCR 517 - ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਮੂਲ/ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦਾ 766। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦੇ 795, 831, 768 ਅਤੇ 763। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦਾ 16200, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦੇ 758, 771, 767, 759, 765, 760, 776, 781, 780, 813, 835, 800, 812 ਅਤੇ 821. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਨਲਿਨ ਕੋਹਲੀ, ਐਡ. (ਏ.ਏ.ਜੀ.), ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਕਮਲ ਨਯਨ ਚੌਧਰੀ, ਕੁ. ਵਿਭਾ ਦੱਤ ਮਖੀਜਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵਾਂਸ ਮਨੀਸ਼ ਗੋਸਵਾਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ ਲਈ), ਪਾਰਥਿਵ ਕੇ. ਗੋਸਵਾਮੀ, ਕੁ. ਪਲਕ ਮਹਾਜਨ, ਰਾਹੁਲ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਅਮਿਤ ਪਵਨ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਅਮ੍ਰਿਤਾਂਸ਼ੂ, ਆਨੰਦ ਨੰਦਾ, ਅਕਸ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਹਸਨ ਜ਼ੁਬੈਰ ਵਾਰਿਸ, ਰੋਹਿਤ ਰਾਜੇਰਸ਼ੀ, ਅਜ਼ੀਮ ਐਚ.ਲਸਕਰ, ਸਚਿਨ ਦਾਸ, ਰਾਜੀਵ ਨਰਾਇਣ, ਚੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੁਵੇਦੀਪ ਰਾਏ, ਪ੍ਰਭਾਸ ਬਜਾਜ, ਅੰਕੀ ਰਾਏ, ਸਯੁਜ ਮੋਹਨਦਾਸ, ਕੁ. ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਮੇਨਨ, ਸ. ਕਨਿਕਾ ਸਰਨ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪਾਠਕ, ਕੁ. ਸਨਿਧਾ ਮਹਿਰਾ, ਦੇਬੋਜੀਤ ਬੋਰਕਾਕਤੀ, ਐੱਮ. ਬਾਲਸ਼ਿਵਡੂ, ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਤਾਰਾ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁ. ਨੀਲਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ. ਪੰਖੁਰੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

1. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਮ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ (1 ਸਾਲ ਦੇ MBBS/BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ) ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ, 2017 ('2017 ਦੇ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਦੇਸ਼

ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਨਿਯਮ 3 - ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ:

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

(a) ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ):

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਸਾਮ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ/ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

(c) ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ VII ਤੋਂ XII ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ-11 ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਸਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਮਾਤ-7ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਏਜੰਸੀ/ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਲਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਅਸਾਮ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਪੋਸਟਿੰਗ 'ਤੇ, ਫਿਰ ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਉਕਤ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਦੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।)

(d) ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 17 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਸਾਲ ਦਾਖਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ SC/ST(P)/ST(H)/OBC/MOBC ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।"

3. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 3(1)(c) 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ. ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਏਜੰਸੀ/ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟੇਲੀਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਉਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸਾਮ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

5. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਾਹਰ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਸਾਮ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ MBBS ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1980) 2 SCC 768 ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ-ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ XI ਜਮਾਤ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ XII ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਕਹੀਣ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ MBBS ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ। 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 15 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਲੋੜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ। ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਵਾਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਾਖਲਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 2007 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਨਿਯਮ 3(2)(c) ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ (i) HSLC ਜਾਂ (ii) HSLC ਅਤੇ HSSLC ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ HSLC ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

7. 2015 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:

(a) ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) (ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ)

(c) ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ B ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਅਸਲ PRC ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ):

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਸਾਮ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ/ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ

ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

(d) ਉਮੀਦਵਾਰ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ/ਧੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ-II ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ 7ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਪੋਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਰਹੋ. (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।)

2016 ਵਿੱਚ "ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

(c) ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ HSLC ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੋਰਡ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ (ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ-II ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ)।

8. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2016 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਉੱਤੇ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ 2018 ਵਿੱਚ, ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਕਾਲਜਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ NEET ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅਤੇ NEET ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਨੋਟਿਸ 22.6.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 29.6.2018 ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। NEET ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਕਹੀਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. [C] No.758/2018, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 6 ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪਛੜੇਪਣ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਵਿਕਾਸ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਸਾਮ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੋਰ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

10. ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 2016 ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਗੁਹਾਟੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2016 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. 2017 ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 7ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 15 ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਂਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2.8.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ NEET ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਰਹਿਣ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਆਸਾਮ ਰਾਜ ਲਈ ਦੂਰ-ਦਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

12. ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ MBBS/BDS ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ

7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਮ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ-ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੋਚਿੰਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ/ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਵੀ ਦਾਖ਼ਲੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮਾਪੇ ਵੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ.

14. ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਅਤ ASG, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਲਿਨ ਕੋਹਲੀ, AAG ਸਿੱਖੇ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਏਜੰਸੀ/ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਆਦਿ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। MBBS ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਨੂੰ 5 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ 15 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ। ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ 30 ਲੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

15. ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਦੀ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਬਹੁ-ਗੁਣਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਉਹ/ਉਸਨੂੰ ਅਸਾਮ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ, ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਏਜੰਸੀ/ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ, ਤਬਾਦਲੇ, ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਪੋਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਸਾਧਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 17 ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਪਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ SC/ST(P)/ST(H)/OBC ਵਰਗ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

17. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਾਰ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਵਿਚ ਡੀ.ਪੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 SC 334, ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਤਕਰਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

15. ਘਟੀਆ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਰਾਜ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ (ਵੀਡੀਓ ਆਰਟੀਕਲ 41)। ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਰਾਜ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ? ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ, ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਕੇ ਵਸਣ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 10 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਇੱਕ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

18. ਕੁਮਾਰੀ ਐਨ. ਵਸੁੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ। 1971 (2) SCC 22, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ

ਉਪਲਬਧ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੈਰ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਦੀ ਬੁਰਾਈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ:

7. ਵਿੱਚ ਡੀ.ਪੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 334, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਤੋਂ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਸੀ। ਗੈਰ-ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, "ਨਿਵਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੈਂਕਟਾਰਮਾ ਅਈਅਰ। ਜੇ., ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

"ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ "ਨਿਵਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਵਿੱਚ "ਨਿਵਾਸ" ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਰਟਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈਕਸੀਕੋਨ, 14ਵੇਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ। ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 344 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਨਿਵਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ, ਇਸਦੀ ਆਮ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਵਾਸ, ਨਿਵਾਸ, ਜਾਂ ਸੰਜੋਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ".

ਮੇਮੁਲਨ ਬਨਾਮ ਵੈਡਸਵਰਥ (1880) ਵਿੱਚ 14.ਏ.ਸੀ. 631, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਧਾਰਾ 63 (ਲੋਅਰ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੇ) ਵਿੱਚ "ਨਿਵਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਨਿਵਾਸ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਕਲਾਜ਼ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਪਸ ਜੂਰੀਸ ਸੈਕੰਡਮ, ਖੰਡ 28, ਪੰਨਾ 5 ਵਿੱਚ "ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ :

"ਸ਼ਬਦ "ਬੋਨਫਾਈਡ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਿਵਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼।"

ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਲਾਜ਼ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਨਿਯਮ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਣਪਛਾਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਬੋਨਫਾਈਡ ਨਿਵਾਸੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ):

"ਇੱਕ ਜੋ ਹੈ-

(ਏ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਜਿਸਦਾ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਿਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਜਿਸਦਾ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(c) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ 30 ਸਤੰਬਰ, 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(d) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਨਿਵਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਚੋਣ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਲਬਧ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਡਾਕਟਰਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਸੂਰ ਦੇ. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਸਣ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੁਫਤ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣ, ਤਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ। ਪਰ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਨਿਹਿਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਮੱਸਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਪੀ. ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਦੇ ਕੇਸ, (1968) 2 ਐਸਸੀਆਰ 786 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮੰਗ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਪਲਬਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ-ਆਧਾਰਿਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ, ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

8. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਸ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 17 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਲਗਭਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ। ਇੱਕ ਵੈਧ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਠਿਨਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚਲੇ ਵੱਡੇ ਪਾੜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਵੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ। ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।"

19. ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., (1984) 3 SCC 654, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ MBBS ਕੋਰਸ ਲਈ, ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਨੁਛੇਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। 14. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"19. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੀ. ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੇਰੂਕਰੱਪਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀ.ਐਨ. ਚੰਚਲਾ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਐਨ. ਵਸੁੰਧਰਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ MBBS ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ MBBS ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ MBBS ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਅੰਤਿਮ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ", ਪਰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਹਰੇਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ

'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਦਾਖਲੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕੇ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਦਾ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਕੇ ਦੀ ਅਸਲ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ. ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਪਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਛੜੇ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉੱਨਤ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਣ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਚੰਗੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਓਪਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਪਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ। : ਰਾਜ ਇਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਅਸਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਮ? ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ PUC ਜਾਂ ਉਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, M.B.B.S. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਰਸ, ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ P.U.C ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ। ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰੂਪ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ:

"ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅੰਡਰਗਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਂ ਤਰਜੀਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸੀਬੀਐਸਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲ।"

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ M.B.B.S. ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐਂਟਰੈਂਸ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਰਸ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।"

ਅਨੰਤ ਮਦਾਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1995) 2 SCC 135 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 85% ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ. ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1994 ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ 10ਵੀਂ, 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 10ਵੀਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 10+1, ਅਤੇ 10+2 ਕਲਾਸਾਂ ਵੈਧ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਤੋਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ.

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 10ਵੀਂ, 10+1, ਅਤੇ 10+2 ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੁੱਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1955 ਵਿੱਚ ਡੀ.ਪੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 SC 334, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜਨਮ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (1980) 2 ਐਸਸੀਆਰ 831 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਤਰਜੀਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਥੋਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਮੌਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ, ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਸਨੀਕ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ

ਤਰਜੀਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1984) 3 ਐਸਸੀਆਰ 942 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ: (ਐਸਸੀਆਰ ਪੀ. 981: ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਪੀ. 687, ਪੈਰਾ 19)

"ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ, ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ PUC ਜਾਂ ਉਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। .."

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 70% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, (1986) 3 SCR 345 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਧਾ ਕੇ 85% ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ 15% ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ।

10. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਇਹਨਾਂ 85% ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 15% ਸੀਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

21. ਡਾ.ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1980) 2 SCC 768, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਕੋਟੇ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਥਾ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ

ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕੋਰਸ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਿਆਇਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ। ਜਿੱਥੇ ਅੰਕੜੇ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੀਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੂਰੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਅਪੂਰਣ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਅਧਾਰਿਤ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ।" ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਣਨੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"20. ਦੁਬਾਰਾ, ਜੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਸਬੰਧਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ, ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਜੋ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਹਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦੰਗੇ ਚਲਾ ਕੇ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਸਬ-ਸਟੈਂਡਰਡ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਥੋਕ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚਰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਕੇ ਦੀ

ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਭਾਵਨਾ
ਜੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ, ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅੰਤਮ ਉਤਪਾਦ, ਅਰਥਾਤ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਗਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਖਾਸ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ: ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਪੱਧਰ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਓਨੀ ਹੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ।

ਦੂਜਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਜਾਂ ਤਿਆਗਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਲਈ, ਕੁਝ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਧੀਆ-ਟਿਊਨਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਿੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ, ਜਦੋਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਤਿ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਕੇ, ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਢਿੱਲ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਜੋਖਮ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੜਾਅ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰੋਲ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਢਲਾ ਕੋਰਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਰਗੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸਾਂ

ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸੁਪਰ-ਸਕਿੱਲ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀਜ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬੇਸਿਕ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ।

ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2003) 11 SCC 146 ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਜਨਮ ਸਥਾਨ" ਸਮੀਕਰਨ "ਨਿਵਾਸ" ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ "ਜਨਮ ਦਾ ਸਥਾਨ" ਆਰਟੀਕਲ 15(1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰਟੀਕਲ 15(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਜਾਂਚ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੋ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੁਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ "ut res magis valeat quam pereat" ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਬੇਕਾਰ. ਉਕਤ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲੋਕਲ ਲੋੜਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਨੁਛੇਦ 41 ਅਤੇ 47 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੰਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"65. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

1. ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

2. ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ।

3. ਇਸਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

4. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੰਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

67. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(i) ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(ii) ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(iii) ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੁਝ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

(iv) ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਹੁਣ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(v) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(vi) ਇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਦਾਖਲਾ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

(vii) ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪਛਾਣਯੋਗ ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਬਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਿਵਾਸ/ਨਿਵਾਸ MBBS ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, 15% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ।

(viii) ਅਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ix) ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਛਾਣਯੋਗ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ।

70. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਦਾ ਤਾਰਕਿਕ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"13. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਿਰਫ ਸਮਾਨਤਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਜਗੀਰੂ ਮੋਹਰ ਅਤੇ ਲਾਇਲਾਜ ਅਸਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਲੜੀਵਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਹਕੀਕਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਉਪਾਅ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਿਰਜੀਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵੀ ਵਿਲੀਅਮ ਬਲੇਕ ਨੇ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੱਚ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਬਲਦ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ੁਲਮ ਹੈ।" ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਸਮਾਨ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਸਲ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। . ਅਜਿਹੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਸਲ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤਵਰ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜਨਮ, ਕਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਸਰੀਰ, ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਥਿਊ, ਜੇ. ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ। v. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [1975]1 SCR 173.

".ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਇਲਾਜ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।'

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁੱਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਜਨਤਾ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਡੀ ਜਿਊਰ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਨੂੰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। , ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਸਲ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਪ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਪਾਹਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੀਚੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ."

"ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਇਸ ਲਈ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਅਸਲ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

"ਪਰ, ਫਿਰ, ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਈ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉਸ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ "ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼" ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖੁੱਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘਟਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਨੌ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਕੀ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ। ਅਸੀਂ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੂੰ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਖੁੱਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲੇ ਨਿਰੋਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਸਰੋਤਾਂ ਜਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਦਾਖਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਨਿਖਿਲ ਹਿਮਥਾਨੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2013) 10 SCC 237 ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਲੋੜਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਰ ਕੇ। ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਮਗਨ ਮੇਹਰੋਤਰਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ. ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕੋਟੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।"

"ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਖਿਲ ਹਿਮਥਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2014) 11 SCC 456 ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੰਸ਼ਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਗਨ ਮਹਿਰੋਤਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2003) 11 SCC 186 ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ), ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ), ਨਿਖਿਲ ਹਿਮਥਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:"

"11. ਮਿਸਟਰ ਮਰਿਆਰਪੁਥਮ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 2.1 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੋ ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਕਰਨਾਟਕ ਮੂਲ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ' ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਜਾਂ ਬੀਡੀਐਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਜੋ PGET-2014 ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (a) ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 2.1 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (a) ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। PGET-2014 ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ।

13. ਦੋ ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.1 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜਾਂ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਜਾਂ ਬੀਡੀਐਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਡੈਂਟਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਟੈਸਟ ਜਿਸ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਬੁਲੇਟਿਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

"28. ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੂਲ ਕੋਰਸ, ਯਾਨੀ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਕਟਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ MBBS ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ।

29. ਡਾ. ਕ੍ਰਿਤੀ ਲਖੀਨਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. WP [C] ਨੰਬਰ 204/2018 ਨੇ 4.4.2018 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਕਿ MBBS/BDS ਕੋਰਸ ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੂਲ MBBS/BDS/ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

30. ਈ.ਵੀ. ਚਿੰਨਈਆ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2005) 1 SCC 394, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਡਿਸਟਿੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਲਾਸ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਉਪ-ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਚਾਹੇ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਟੱਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"39. ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਨ, ਚਾਹੇ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਟਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੀ ਹੋਈ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਾਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜਾਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।"

"ਦੀਪਕ ਸਿੱਬਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1989) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 145 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ

ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੂਸਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਈ.ਵੀ. ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਿਨਈਆ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਸਿੱਬਲ (ਸੁਪਰਾ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।"

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ./ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ./ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਨਿਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਸਖ਼ੇ। ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ। ਸਿਰਫ਼ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

33. 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਏਜੰਸੀ/ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲਿਟੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 7ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਪੋਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਰ ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਬਾਹਰੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ/ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਅਣਜਾਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 3(1)(ਸੀ) ਅਸਾਮ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

34. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਪੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

35. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਿਹਤਰ ਕੋਚਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੇਦਖਲੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ-ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

36. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(1)(c) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ

ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਐਸਐਲਪੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate